

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 października 2005 r.****dotycząca procedury przewidzianej w art. 81 ust. 1 Traktatu WE**

(sprawa COMP/C.38.281/B.2 – Surowiec tytoniowy – Włochy)

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4012)

(Jedynie teksty w języku angielskim i włoskim są autentyczne)

(2006/901/WE)

STRESZCZENIE DECYZJI**1. Wstęp**

W dniu 20 października 2005 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania na podstawie art. 81 Traktatu WE („decyzja”). Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia nr 1/2003 Komisja niniejszym podaje do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacją na temat wszelkich nałożonych grzywien, mając na uwadze uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnicy handlowej. Pełen tekst wspomnianej decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w językach autentycznych sprawy oraz w językach roboczych Komisji, znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

Począwszy od roku 1995 do początku 2002 r. czterech głównych włoskich przetwórców surowca tytoniowego, tj. Deltafina, Dimon (obecnie Mindo), Transcatab oraz Romana Tabacchi (dalej zwani łącznie „przetwórcami”) zawarło porozumienia i/lub uczestniczyło w uzgodnionych praktykach, których celem było ustalanie warunków transakcji związanych z zakupem surowca tytoniowego we Włoszech (zarówno w odniesieniu do zakupów bezpośrednich od producentów, jak i do zakupów od podmiotów trzecich zajmujących się pakowaniem), w tym także ustalanie cen oraz podział rynku.

W decyzji rozważono także dwa oddzielne przypadki naruszenia przepisów dotyczących konkurencji, które miały miejsce przynajmniej w okresie między początkiem 1999 r. a końcem 2001 r., polegające na ustalaniu przez zawodowe stowarzyszenie włoskich przetwórców tytoniu (*Associazione Professionale Trasformatori Tabacchi Italiani*, dalej „APTI”) cen umownych, które stowarzyszenie miałoby negocjować w imieniu swoich członków w celu zawarcia porozumień międzybranżowych z włoską konfederacją stowarzyszeń producentów surowca tytoniowego, *Unione Italiana Tabacco* („UNITAB”), oraz ustalaniu przez UNITAB cen, które konfederacja miałaby negocjować w imieniu swoich członków z APTI w celu zawarcia tych samych porozumień.

2. Geneza sprawy oraz procedura

Po otrzymaniu pewnych informacji o istnieniu porozumień sektorowych służących wyznaczaniu przedziałów cen dla różnych klas jakości jednej lub kilku odmian surowca tytoniowego, w dniu 15 stycznia 2002 r. Komisja zwróciła się do branżowych stowarzyszeń przetwórców i producentów (odpowiednio APTI i UNITAB) z prośbą o przekazanie informacji; stowarzyszenia udzieliły odpowiedzi dnia 12 lutego 2002 r.

Dnia 19 lutego 2002 r. Komisja otrzymała wniosek od spółki Deltafina S.p.A. („Deltafina”, czołowy przetwórcza włoski) dotyczący złagodzenia sankcji, zgodnie z warunkami określonymi w nowo przyjętym wówczas Obwieszczeniu Komisji w sprawie zwolnienia z grzywien oraz zmniejszenia grzywien w przypadkach karteli („obwieszczenie w sprawie łagodzenia sankcji”). Dnia 6 marca 2002 r. Komisja warunkowo odstąpiła od wymierzenia grzywny wobec spółki Deltafina zgodnie z pkt 15 obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji.

Dnia 4. i 10. kwietnia 2002 r. Komisja otrzymała dwa inne wnioski o złagodzenie sankcji odpowiednio od spółek: Dimon S.r.l. („Dimon”) oraz Transcatab S.p.A. („Transcatab”).

W dniach 18-19 kwietnia 2002 r. Komisja przeprowadziła dochodzenie na terenie spółek Dimon, Transcatab Trestina Azienda Tabacchi S.p.A. („Trestina”) oraz Romana Tabacchi s.r.l. („Romana Tabacchi”).

Dnia 8 października 2002 r. Komisja poinformowała spółki Dimon oraz Transcatab o swoim zamiarze złagodzenia grzywien wobec tych przedsiębiorstw na koniec postępowania (odpowiednio w przedziale 30 %-50 % oraz 20 %-30 %).

Dnia 25 lutego 2004 r. Komisja wszczęła postępowanie w tej sprawie i przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, na które adresaci mieli możliwość odpowiedzieć na piśmie, a także podczas spotkania wyjaśniającego w dniu 22 czerwca 2004 r.

Uzupełnienie do pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń z dnia 25 lutego 2004 r. (dalej zwane także „uzupełnieniem”) zostało przyjęte dnia 21 grudnia 2004 r. Drugie spotkanie wyjaśniające odbyło się 1 marca 2005 r.

3. Strony:**3.1. Przetwórcy:**

Deltafina jest włoską spółką zależną, należącą w całości do Universal Corporation („Universal”), największej na świecie firmy prowadzącej handel tytoniem. W 2001 r. (ostatni pełny rok występowania przypadku naruszenia konkurencji przez przetwórców) spółka Deltafina zakupiła ok. 25 % włoskiego surowca tytoniowego. Niniejsza decyzja skierowana jest zarówno do spółki Deltafina, jak i Universal.

W czasie trwania naruszenia przepisów dotyczących konkurencji Dimon i Transcatab były włoskimi spółkami zależnymi, należącymi w całości odpowiednio do Dimon Incorporated („Dimon Inc.”) oraz Standard Commercial Corporation („SCC”), tj. drugiej i trzeciej pod względem wielkości firmy na świecie prowadzącej

handlem tytoniem. Od września 2004 r. Dimon prowadzi działalność pod nową nazwą, a mianowicie Mindo S.r.l. („Mindó”) i nie należy już do grupy Dimon Inc. Dnia 13 kwietnia 2005 r. spółki Dimon Inc. oraz SCC połączyły się, tworząc Alliance One International Inc. („Alliance”). W 2001 r. spółka Dimon zakupiła około 11,28 % surowca tytoniowego produkowanego we Włoszech, natomiast spółka Transcatab – 10,8 %. Niniejsza decyzja skierowana jest do spółek Mindo, Transcatab oraz Alliance.

Romana Tabacchini jest przedsiębiorstwem rodzinnym. Do 1997 r. firma działała w charakterze przedstawiciela międzynarodowej firmy handlowej (która następnie została przejęta przez spółkę Dimon Inc.) Od 1997 r. przedsiębiorstwo prowadzi działalność jako niezależna firma handlowa. W 2001 r. spółka Romana Tabacchini zakupiła 9,5 % surowca tytoniowego wyprodukowanego we Włoszech.

APTI jest włoskim stowarzyszeniem przetwórców surowca tytoniowego. Stowarzyszenie APTI liczy 17 członków spośród łącznej liczby 59 przetwórców we Włoszech.

3.2. *Producenci*

UNITAB Italia jest włoską konfederacją stowarzyszeń producentów tytoniu, reprezentującą około 80 % wszystkich producentów.

4. **Sektor gospodarki: Włoski surowiec tytoniowy**

Produkcja surowca tytoniowego w UE stanowi około 5 % światowej produkcji tego surowca. Grecja, Włochy oraz Hiszpania są wiodącymi producentami tytoniu wśród państw członkowskich, a ich udział w produkcji tytoniu w UE wynosi odpowiednio 38 %, 37,5 % oraz 12 %.

Surowiec tytoniowy nie jest produktem jednorodnym. Najbardziej rozpowszechnione we Włoszech są odmiany Burley i Bright. W ramach każdej kategorii rozróżnia się różne klasy jakości. Po wysuszeniu producenci sprzedają tytoń przetwórcom w partiach, których cena różni się w zależności od jakości zawartego w nich tytoniu.

Włoscy przetwórcy surowca tytoniowego kupują surowiec tytoniowy od producentów oraz stowarzyszeń producentów we Włoszech (a także tytoń wstępnie przetworzony od innych pośredników) oraz go przetwarzają (lub ponownie przetwarzają) i odsprzedają w odpowiedniej postaci zakładom produkcji wyrobów tytoniowych we Włoszech i na świecie. Są oni zwani „pierwszymi przetwórcami”, ponieważ jako pierwsi dokonują przetworzenia tytoniu (w odróżnieniu od drugiego przetworzenia, którego dokonują producenci papierosów) lub „firmy prowadzące handel liśćmi tytoniu”, ponieważ pełnią rolę pośrednika między producentami i wytwórcami produktu końcowego.

Określenie „eksporter” jest zazwyczaj używane w odniesieniu do przetwórców, którzy dysponują urządzeniami do żyłowania tytoniu, które pozwalają na wytworzenie gotowego produktu przetworzonego (tytoniu odżyłowanego mechanicznie) pozyskiwanego przez producentów papierosów. Przetwórcy, którzy są w stanie wytwarzać jedynie liście luzem, zwani są „podmiotami trzecimi zajmującymi się pakowaniem” lub po prostu „podmiotami pakującymi”. Po pierwszej obróbce (np. oczyszczeniu i posortowaniu) podmioty pakujące przekazują tytoń eksporterom w celu dalszego przetworzenia, tak by tytoń mógł zostać sprzedany producentom. Przetwórcy, do których skierowana jest niniejsza decyzja, kwalifikowani są jako „eksporterzy”.

5. **Ramy prawne**

Zarówno produkcja surowca tytoniowego, jak i jego sprzedaż przetwórcom podlega przepisom prawa wspólnotowego i krajowego.

5.1. *Wspólna organizacja rynków w sektorze surowca tytoniowego*

Wspólna organizacja rynków w sektorze surowca tytoniowego⁽¹⁾ przewiduje (i) system kwot produkcyjnych oraz (ii) zwiększenie dochodu producentów poprzez system premii w odniesieniu do produkcji surowca tytoniowego.

Premia przyznawana jest tylko w odniesieniu do tytoniu wyprodukowanego w ramach kwot (z uwzględnieniem pewnych korekt). Od 1998 r. płatność części premii wspólnotowej (tzw. części zmiennej) powiązana jest z jakością wyprodukowanego tytoniu, której odzwierciedleniem jest cena tytoniu. Wpłatę części zmiennej premii powierza się grupom producentów.

Wspólna organizacja rynków wymaga, by każdy producent lub każda grupa producentów, a także każdy pierwszy przetwórca zawierał co roku na początku kampanii (w okresie od marca do maja, kiedy sadzonki tytoniu są przesadzane) tzw. umowę kontraktacji, w zakresie której uzgadniana jest cena umowna dla każdej odmiany tytoniu w ramach każdej klasy jakości. Na tym etapie ceny wyrażone są często w postaci cen minimalnych lub przedziałów cenowych. Należy zwrócić jednak uwagę, że cena ostateczna (lub „cena dostawy”) może zostać określona dopiero przy zbiorze (tj. w okresie od października do stycznia) i może znacznie odbiegać od ceny określonej w umowie kontraktacji, w zależności od jakości, ilości oraz dalszych negocjacji.

Prawo wspólnotowe sprzyja tworzeniu organizacji międzybranżowych, w ramach których producenci i przetwórcy nawiązują współpracę dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku. Ustalanie cen i kwot jest jednak wyraźnie zakazane. Żadne ze stowarzyszeń związanych z tą sprawą nie jest organizacją międzybranżową w rozumieniu prawa wspólnotowego.

5.2. *Ustawodawstwo krajowe*

We Włoszech istnieje ustawa 88/88 regulująca porozumienia międzybranżowe (tzn. porozumienia o zasięgu sektorowym), umowy kontraktacji oraz sprzedaż produktów rolnych. W szcze-

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 727/70 z dnia 21 kwietnia 1970 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku surowca tytoniowego, zwane dalej „rozporządzeniem 727/70” (Dz.U. L 94 z 28.4.1970, str. 1), zmienione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2075/92 z dnia 30 czerwca 1992 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku surowca tytoniowego, zwanego dalej „rozporządzeniem 2075/92” (Dz.U. L 215 z 30.7.1992, str. 70) (ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 864/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 161 z 30.4.2004, str. 48)). Patrz także rozporządzenie Rady (WE) nr 1636/98 z dnia 20 lipca 1998 r. zmieniające rozporządzenie 2075/92, zwane dalej „rozporządzeniem 1636/98” (Dz.U. L 210 z 28.7.1998, str. 23) oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 2848/98 z dnia 22 grudnia 1998 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2075/92 w zakresie systemu premii, określania kwot produkcyjnych i przyznawania specjalnej pomocy grupom producentów w sektorze surowca tytoniowego, zwane dalej „rozporządzeniem 2848/98” (Dz.U. L 358 z 31.12.1998, str. 17), ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1983/2002 z dnia 7 listopada 2002 r. (Dz.U. L 306 z 8.11.2002, str. 8).

gólności art. 5 ust. 1 lit. b) ustawy nr 88/88 stanowi, że porozumienia międzybranżowe winny określać produkt będący przedmiotem porozumienia, sposoby i terminy dostaw produktu oraz cenę minimalną. Producenci i przetwórcy przestrzegający warunków porozumień międzybranżowych mają możliwość korzystania z pewnych dodatkowych udogodnień (zwłaszcza z pomocy na warunkach preferencyjnych). Ustawa nr 88/88 znalazła zastosowanie w wielu sektorach rolnictwa, w tym także w sektorze tytoniowym, w ramach którego APTI oraz UNITAB zawarły w latach 1999 – 2001 wiele porozumień międzybranżowych (przewidujących ceny mające zastosowanie do umów kontraktacji, wyrażone w postaci cen minimalnych lub przedziałów cenowych).

6. Praktyki, do których odnosi się niniejsza decyzja

6.1. *Naruszenie przepisów dotyczących konkurencji przez przetwórców*

Od 1995 r. do początku 2002 r. spółki Deltafina, Dimon, Transcatlab oraz Romana Tabacchi zawierały porozumienia i/lub uczestniczyły w praktykach uzgodnionych, mających na celu ustalanie warunków transakcji związanych z zakupem surowca tytoniowego we Włoszech (zarówno w odniesieniu do zakupów bezpośrednich od producentów, jak i do zakupów od podmiotów trzecich zajmujących się pakowaniem), w tym w działaniach obejmujących: a) ustalanie wspólnych cen zakupu, jakie przetwórcy mieliby płacić przy dostawie tytoniu oraz innych warunków transakcji; b) podział dostawców i przydział ilości; c) wymianę informacji w celu skoordynowania konkurencyjnych działań w zakresie zakupów; d) określanie ilości oraz cen w odniesieniu do nadwyżek produkcji oraz e) koordynacji ofert na licytacje publiczne w 1995 oraz 1998 r.

6.2. *Naruszenie przepisów dotyczących konkurencji przez APTI*

Od 1999 r. do końca 2001 r. stowarzyszenie APTI określało swoje stanowisko negocjacyjne w odniesieniu do cen dla każdej odmiany tytoniu w ramach każdej klasy jakości do uzgodnienia z UNITAB w kontekście zawierania porozumień międzybranżowych.

6.3. *Naruszenie przepisów dotyczących konkurencji przez UNITAB*

Od 1999 r. do końca 2001 r. stowarzyszenie UNITAB określało swoje stanowisko negocjacyjne w odniesieniu do cen dla każdej odmiany tytoniu w ramach każdej klasy jakości do uzgodnienia z APTI w kontekście zawierania porozumień międzybranżowych.

7. Ocena prawna

W decyzji Komisja uznaje, że praktyki opisane powyżej stanowią trzy oddzielne (pojedyncze i ciągłe) przypadki naruszenia art. 81 traktatu.

Wszyscy uczestnicy tych naruszeń przepisów dotyczących, do których skierowana jest niniejsza decyzja, są przedsiębiorstwami, związkami przedsiębiorstw lub stowarzyszeniami związków przedsiębiorstw w rozumieniu art. 81 traktatu bądź też stanowią ich część.

Porozumienia i/lub praktyki uzgodnione, które w sposób pośredni lub bezpośredni służą ustalaniu cen transakcji lub

przydziałowi ilości, ze względu na swój przedmiot powodują ograniczenie konkurencji. W szczególności koordynacja działań w zakresie zakupów przez przetwórców wpłynęła w tym przypadku na zasadnicze aspekty zachowania konkurencyjnego tych podmiotów i z definicji mogła wpłynąć na zachowanie tych samych podmiotów na innym rynku, w tym także na rynku stanowiącym kolejne ogniwo działań rynkowych. Działania te wyszczególnione zostały w art. 81 ust. 1 TWE.

Działania takie mogą, przynajmniej potencjalnie, mieć wpływ na handel surowcem tytoniowym odbywający się między Włochami a innymi państwami członkowskimi, ponieważ obejmują one istotną część zakupów włoskiego surowca tytoniowego i odnoszą się do produktu (surowca tytoniowego), który jest produktem pośrednim względem tytoniu przetworzonego, produktu w dużej mierze eksportowanego.

Decyzja dotyczy kwestii zastosowania rozporządzenia Rady nr 26 z dnia 4 kwietnia 1962 r. (dotyczącego stosowania niektórych reguł konkurencji w odniesieniu do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi – „rozporządzenie nr 26”) do rozpatrywanych praktyk. W decyzji stwierdza się, że praktyki ograniczające konkurencję nie mogą zostać uznane za „niezbędne” do osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej i dlatego w pełni podlegają zastosowaniu art. 81 ust. 1 traktatu.

Na koniec w decyzji stwierdza się, że ani prawo krajowe, ani krajowa praktyka administracyjna nie zobowiązywały przetwórców do uzgadniania średnich lub maksymalnych cen zakupu surowca tytoniowego ani do rozdziału ilości tytoniu, które miałyby zostać zakupione przez każdego przetwórcę. Ponadto takie ramy prawne nie nakładały na przetwórców ani producentów wymogu wspólnego uzgadniania cen umownych ani też nie eliminowały całkowicie możliwości zachowania konkurencyjnego tych podmiotów. W związku z tym porozumienia i/lub praktyki uzgodnione przedstawiciele producentów z jednej strony oraz przetwórców z drugiej strony całkowicie wchodzą w zakres art. 81 ust. 1 traktatu.

8. Odpowiedzialność spółek macierzystych spółki delfafina: Transcatlab oraz Dimon

W decyzji uznaje się, że spółka Universal (w przypadku Delfina), Dimon Inc. (w przypadku Dimon) oraz SCC (w przypadku Transcatlab) wywierały decydujący wpływ na swoje spółki zależne w przedmiotowym okresie i w związku z tym powinny zostać uznane za odpowiedzialne solidarnie za zachowanie swoich spółek zależnych.

9. Grzywny

9.1. *Grzywny nałożone w związku z naruszeniem przepisów dotyczących konkurencji przez UNITAB oraz APTI*

Jeśli chodzi o zachowanie przedstawicieli producentów i przetwórców, w decyzji za odpowiednią uznaje się grzywnę w wysokości 1 000 EUR.

Wprawdzie zawarcie porozumień międzybranżowych zgodnie z ustawą nr 88/88 nie było obowiązkowe i w istocie przez kilka lat nie zostało zawarte żadne porozumienie międzybranżowe, ustawa nr 88/88 (zgodnie z dalszym zastosowaniem w praktyce administracyjnej ministerstwa) zachęcała do zawierania porozumień międzybranżowych określających ceny minimalne. Należy

także zauważyć, że ustawa nr 88/88 znalazła zastosowanie w kilku przypadkach w sektorze rolnictwa, zanim zostały zawarte porozumienia międzybranżowe rozpatrywane w niniejszej decyzji; miało to także miejsce w sektorze tytoniu, a zachowanie stron negocjujących te porozumienia nigdy nie zostało podważone ani na mocy przepisów prawa krajowego, ani prawa wspólnotowego, mimo że porozumienia te były dostępne publicznie, a informacje ich dotyczące przekazane zostały ministerstwu.

9.2. Grzywny nałożone w związku z naruszeniem przepisów dotyczących konkurencji przez przetwórców

9.2.1. Waga naruszenia przepisów dotyczących konkurencji przez przetwórców

Naruszenie przepisów ze strony przetwórców uznane jest za poważne, ponieważ dotyczy ono ustalania cen odmian włoskiego surowca tytoniowego oraz rozdziału ilości. Kartele dotyczące zakupów mogą rzeczywiście zakłócać gotowość produkcyjną producentów oraz ograniczać konkurencję pomiędzy przetwórcami na rynkach stanowiących kolejne ogniwo działań rynkowych. Ma to szczególne znaczenie w sprawach takich, jak przypadek obecny, gdzie produkt, z którym związany był kartel dotyczący zakupów (surowca tytoniowego), stanowi istotny wkład w działania prowadzone przez uczestników kolejnych ogniw działań rynkowych (w tym przypadku jest to pierwsze przetwarzanie oraz sprzedaż tytoniu przetworzonego). Produkcja surowca tytoniowego we Włoszech stanowi około 38 % produkcji w ramach kwot Wspólnotowych. Łączna wartość tej produkcji wynosiła 67,338 mln EUR w 2001 r. (który był ostatnim pełnym rokiem występowania przypadku naruszenia konkurencji).

9.2.2. Waga indywidualna naruszenia przepisów i skutek odstrasżający

Komisja uważa, że grzywny dla czterech przetwórców biorących udział w naruszeniu przepisów powinny zostać wyznaczone z uwzględnieniem ich pozycji rynkowej. Wyższa kwota wyjściowa powinna mieć zastosowanie w odniesieniu do spółki Deltafina, ponieważ wydaje się, że jest ona większym nabywcą, którego udział w rynku wynosił ok. 25 % w 2001 r. (ostatni pełny rok występowania przypadku naruszenia konkurencji). Zważywszy na mniejsze udziały w rynku surowca tytoniowego we Włoszech, spółki Transcatab, Dimon oraz Romana Tabacchi (pomiędzy 8,86 % i 11,28 %) należy rozpatrywać łącznie i przyjąć dla nich niższe kwoty wyjściowe.

Ponieważ spółki Deltafina, Transcatab oraz Dimon (obecnie Mindo) należą (lub jak w przypadku spółki Mindo – należały) do większych grup, które również są adresatami niniejszej decyzji, w odniesieniu do nałożonych na grzywnien zastosowany zostanie mnożnik dla zapewnienia odpowiedniego skutku odstrasżającego.

Z tych przyczyn kwoty wyjściowe dla grzywnien w tym przypadku są następujące:

— w przypadku Deltafina	37 500 000 EUR
— w przypadku Transcatab	12 500 000 EUR
— w przypadku Dimon (Mindo)	12 500 000 EUR
— w przypadku Romana Tabacchi	10 000 000 EUR

9.2.3. Czas trwania naruszenia przepisów dotyczących konkurencji

Naruszenie konkurencji przez spółki Deltafina, Dimon oraz Transcatab trwało około 6 lat i 5 miesięcy. Uznaje się, że udział spółki Romana Tabacchi w naruszeniu przepisów trwał dłużej niż 2 lata i 9 miesięcy.

Z tych przyczyn kwoty wyjściowe dla grzywnien nakładanych w tym przypadku powinny być następujące:

— w przypadku Deltafina	60 000 000 EUR
— w przypadku Transcatab	20 000 000 EUR
— w przypadku Dimon (Mindo)	20 000 000 EUR
— w przypadku Romana Tabacchi	12 500 000 EUR

9.2.4. Okoliczności łagodzące

Za okoliczność łagodzącą działającą na korzyść spółki Romana Tabacchi uznano brak udziału w niektórych elementach działalności kartelu oraz działanie wbrew celom kartelu, co spowodowało wspólną reakcję pozostałych uczestników.

Okolicznością łagodzącą działającą na korzyść spółki Deltafina jest skuteczna współpraca podczas postępowania. Jak wyjaśniono poniżej, spółka Deltafina utraciła prawo do zwolnienia z grzywny zgodnie z warunkami określonymi w obwieszczeniu w sprawie łagodzenia sankcji. Jednak zważywszy na wyjątkowe okoliczności tej sprawy (jest to pierwsza sprawa, w której złożono wniosek zgodnie z obwieszczeniem w sprawie łagodzenia sankcji, i pierwsza sprawa, w której obwieszczenie to zastosowano w decyzji), do współpracy ze strony spółki Deltafina należy odnieść się w sposób przychylny. Współpraca ze strony spółki Deltafina była rzeczywiście znacząca i trwała przez cały czas prowadzenia postępowania (z wyjątkiem faktów, o których mowa poniżej) i dlatego powinna stanowić okoliczność łagodzącą.

9.2.5. Górny pułap grzywny

Jeśli chodzi o grzywny, które mają być nałożone na spółki Universal/Deltafina oraz Alliance/Transcatab-Mindo, pułap 10 % obrotu określony w art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 najwyraźniej nie został przekroczony. Jednak ponieważ spółka Mindo nie ma już żadnych powiązań z dawną grupą Dimon, jej odpowiedzialność solidarna powinna zostać określona w ramach 10 % obrotu spółki w ostatnim roku obrotowym (tj. 2,59 mln EUR).

Ograniczenie w ramach 10 % konieczne jest w przypadku spółki Romana Tabacchi.

W związku z tym otrzymuje się następujące kwoty:

— w przypadku Deltafina	30 000 000 EUR
— w przypadku Dimon (Mindo)	20 000 000 EUR
— w przypadku Transcatab	20 000 000 EUR
— w przypadku Romana Tabacchi	2 050 000 EUR

9.3. Zastosowanie obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji

Spółki Deltafina, Dimon oraz Transcatab złożyły wnioski o złagodzenie sankcji zgodnie z obwieszczeniem w sprawie łagodzenia sankcji z 2002 r. (patrz poniżej sekcja 2).

9.3.1. Wniosek o zwolnienie z grzywny złożony przez spółkę Deltafina

W obwieszczeniu w sprawie łagodzenia sankcji zwolnienie z sankcji uzależniono od wypełnienia łącznych warunków określonych w pkt 11 obwieszczenia. W szczególności, pkt 11 lit. a) zawiera wymóg, by przedsiębiorstwa (w przypadku których warunkowo odstąpiono od wymierzenia grzywien) współpracowały „w pełni [i] stale [...]”.

Na przesłuchaniu w dniu 22 czerwca 2004 r. okazało się, że spółka Deltafina ujawniła fakt złożenia wniosku o zwolnienie z grzywny na spotkaniu komitetu zarządzającego APTI, w którym uczestniczyli także przedstawiciele spółek Dimon, Transcatlab oraz Trestina. Ujawnienie to nastąpiło, zanim Komisja miała możliwość przeprowadzenia dochodzenia i mogło temu takiemu dochodzeniu zagrozić.

W decyzji stwierdza się, że spółka Deltafina, działając w ten sposób, naruszyła obowiązek współpracy, któremu podlegała na mocy pkt 11 lit. a) obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji. W związku z tym w przypadku spółce Deltafina nie można udzielić zwolnienia z grzywny.

W odpowiedzi na argumenty przywołane przez spółkę Deltafina na swoją obronę, w decyzji stwierdza się, że pkt 11 lit. a) obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji przewiduje obowiązek przestrzegania poufności wniosku o zwolnienie z grzywny, co uzasadnione jest koniecznością zapewnienia obiektywności wyniku dochodzenia przeprowadzanego następnie przez Komisję. Spółka Deltafina była świadoma tego, że Komisja ma zamiar przeprowadzić niezapowiedziane dochodzenia. Kontrole zostały faktycznie zorganizowane i przeprowadzone tak, jak zostało to przedstawione spółce Deltafina na spotkaniu przedstawicieli spółki ze służbami Komisji.

W każdym przypadku, w którym uczestnik kartelu postanawia złożyć wniosek o zwolnienie z grzywny, istnieje pewna trudność związana z przestrzeganiem poufności takiego wniosku. Jednakże trudność taka (lub fakt poinformowania o tym Komisji) nie upoważnia podmiotu wnioskującego do dobrowolnego ujawnienia faktu złożenia wniosku na spotkaniach ze swoimi konkurentami.

9.3.2. Alternatywny wniosek spółki Deltafina o obniżenie grzywny

Wniosek o zwolnienie z grzywny złożony przez spółkę Deltafina zawierał także wniosek o obniżenie grzywny, który zresztą miałby zastosowanie w tej sprawie wyłącznie w razie „odrzućenia przez Dyрекję Generalną ds. Konkurencji wniosku spółki o zwolnienie z grzywny”.

W decyzji stwierdza się (zważywszy na wymowę obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji, a także na jego wykładnię teleologiczną i systematyczną), że wnioski dodatkowe o obniżenie grzywien mogą zostać przyjęte wyłącznie w tych przypadkach, gdy nie ma możliwości warunkowego zwolnienia z grzywny w chwili składania wniosku oraz że wnioski dodatkowe tracą wszelką wartość prawną z chwilą udzielenia warunkowego zwolnienia z grzywny. Zważywszy na fakt, że spółce Deltafina początkowo udzielono warunkowego zwolnienia z grzywny, a następnie spółka utraciła to prawo, naruszając obowiązek współpracy, któremu podlegała, nie może ona skorzystać z możliwości obniżenia grzywny.

9.3.3. Zastosowanie obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji wobec spółek Dimon i Transcatlab

W decyzji stwierdza się, że niezastosowanie ostatecznego zwolnienia z grzywny wobec spółki Deltafina nie ma bezpośredniego znaczenia dla sposobu zastosowania obwieszczenia w sprawie łagodzenia sankcji wobec spółek Dimon i Transcatlab. W szczególności obwieszczenie w sprawie łagodzenia sankcji nie gwarantuje poprawy ich sytuacji w następstwie ostatecznej odmowy udzielania spółce Deltafina zwolnienia z grzywny.

Uznano, że zarówno spółka Dimon, jak i Transcatlab spełniły warunki nałożone na nie z tytułu wniosku o obniżenie grzywny. Po dokonaniu oceny dowodów przedstawionych Komisji oraz zważywszy na współpracę spółek Dimon oraz Transcatlab z Komisją w trakcie postępowania, w niniejszej decyzji spółkom tym przyznana zostaje największa obniżka grzywny, jaka przewidziana jest w przedziałach wskazanych im w odpowiedzi na wnioski o obniżenie grzywny (tj. odpowiednio 50 % i 30 %).

W związku z powyższym ostateczne kwoty grzywien w tej sprawie wynoszą:

— w przypadku spółek Deltafina i Universal, solidarnie	30 000 000 EUR
— w przypadku spółek Dimon (Mindo) oraz Alliance One International	10 000 000 EUR
przy czym spółka Alliance One International jest odpowiedzialna za całość grzywny, a odpowiedzialność solidarna spółki Mindo obejmuje kwotę 3,99 mln EUR	
— w przypadku spółek Transcatlab i Alliance One International, solidarnie	14 000 000 EUR
— w przypadku spółki Romana Tabacchi	2 050 000 EUR
— w przypadku APTI	1 000 EUR
— w przypadku UNITAB	1 000 EUR